

1914 - 1918

Yzer

Vrede
Recht
WaarheidPaix
Justice
Vérité

1940 - 1945

Leie

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

V.U.: Lieven Cardoen Rozestraat 31, 8980 Passendale

Tijdschrift verschijnt 4 maal per jaar - Afgifte kantoor Oostende 1 - Erkeningsnummer P925793

"Aan diegenen voor wie het doodsgevaar dagelijks brood was, die rechtstreeks in voeling met de vijand lange tijd de vermoeienissen, risico's en gevaren doorstaan hebben, welke in 't bijzonder door het Vuur en de beweging verbonden waren: hen zal ik Vuurkruisen noemen. Hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen zullen Vuurkadetten genoemd worden."

"A ceux, pour qui le risque de mort fut le pain quotidien et qui en contact directe avec l'ennemi ont encouru pendant une longue période les fatigues et dangers, résultant plus spécialement de la lutte par le Feu et le mouvement: je vais leurs nommer les Croix du Feu. Leurs enfants, petits-enfants et arrière petits-enfants va nommer les Cadets du Feu."

" De Stem uit de Vuurlinie "

Tijdschrift van de Vuurkadetten 1914-1918
en Strijders 1940-1945

Vereniging van de Nakomelingen van de Stichters
van de Zege-Strijders uit de Vuurlinie

Regio / Région **Moorslede**
Gesticht / Fondée : 1936

" La Voix de la Ligne du Feu "

Périodique des Cadets du Feu 1914-1918
et Combattants de 1940-1945

Groupements des Descendants des Pionniers de la
Victoire-Combattants de la Ligne du Feu

Jaargang 11: nr 1: jan- febr - ma 2021

Inhoud

- "Oeren"

- Oud-Krijgsgevangenen:

- Sociale kaart:

- Bij Defensie:

- De Vuurkadetten op bedevaart: de Heilige Theresia van Lisieux en de Oud-Strijders:

- Het leven in onze Afdelingen en bij onze vrienden.

- Zaterdag 11 November 2023:

Nationale Dodenhulde & Herdenking Wapenstilstand

- De Belgische Militaire Begraafplaats

- De Krijgsgevangenen: een vergeten groep?

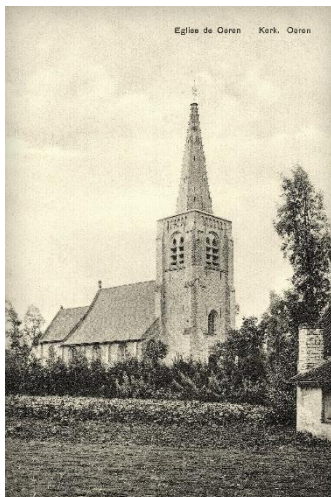
- Schenking ... of cadeau...? Wat is het verschil

- Nieuwe Provinciecommandant voor West-Vlaanderen

Wees aanwezig

om onze Doden te herdenken !!!
bevlag uw huizen met de Driekleur!!!

Oeren: De Belgische Militaire begraafplaats

In de schaduw van de kerk van Oeren ligt de kleinste, maar wellicht meest pittoreske Belgische militaire begraafplaats in het IJzergebied.

Oeren wordt voor het eerst vermeld in 1056. In 1231 werd de plaats vermeld als Horen en vanaf 1313 vinden we reeds de huidige naam Oeren terug. Over de betekenis van de naam bestaat er geen eensgezindheid. Oeren bezat reeds vroeg een versterkt kasteel (*Burg Oeren*). Dit werd bewoond door de broers Knibbe die in 1205 in opstand kwamen tegen de zware belastingen die Mathilde van Portugal, de weduwe van Filips van de Elzas hief. Het kasteel werd platgebrand door bondgenoten van Mathilde. Vroeger lag het dorp aan de oever van Het Groot Moer. Deze werd tussen 1624 en 1626 drooggelegd door Wenzel Cobergher op bevel van Aartshertogin Isabella van Spanje. De drooggelegde laaglanden worden nog steeds gebruikt als weiland. Oeren bleef in handen van opeenvolgende families tot in de 16e eeuw. Vanaf dat moment tot aan de oprichting van de gemeenten behoorde Oeren tot de Kasselrij Veurne. Het was een zelfstandige gemeente tot in 1971 en werd toen aangehecht bij Alveringem. Het landbouwdorp heeft geen echte dorpskern, maar bestaat uit de voormalige parochiekerk en enkele verspreide hoeven. Het heeft een oppervlakte van 2,89 km en telt nog geen 50 inwoners. Midden in die groene oase duikt de Sint-Pietersbandenkerk op, maar in de volksmond de "*Sint-Apolloniakerk*" genoemd naar de heilige die daar vereerd wordt. Het laatgotische kerkje stamt uit de 16e eeuw. Op kerkelijk gebied werd Oeren reeds als parochie vermeld in 1303. Ze stond onder de bescherming van de Augustijnenabdij van Eversam in Stavele. Het vervangt een vroeger Romaans kerkje. Alleen het Romaanse koor werd bewaard en in de nieuwe Gotische constructie geïntegreerd. Toen de laatste pastoor van Oeren in 1721 overleed, werd er geen opvolger aangesteld en gebeurde de zielzorg voor de inwoners van Oeren nu door de geestelijkheid van Alveringem te worden waargenomen. Daarbij weze gezegd dat Alveringem op een kilometer van Oeren ligt. Sinds het concordaat van Napoleon (1802) is de kerk voor eredienst gesloten. Maar tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt de kerk van Oeren door enkele aalmoezeniers toch af en toe gebruikt om er de Mis te lezen. Er vinden zelfs sporadisch begrafenisplechtigheden plaats. Op de gevel van het café staat het jaartal 1672. De muurankers met de letters "*JB D CAE*" verwijzen naar Jacobus Benedictus De Cae, brouwer in de Fortemse brouwerij De Ster, die omstreeks 1783 eigenaar werd van De Leute. Het café draagt ook de naam van "*Oud gemeentehuis*". Bij gebrek aan een afzonderlijk gemeentehuis vergaderen het schepencollege en de gemeenteraad op de voutekamer van De Leute. Daar is ook menig huwelijk gesloten. Het café/gemeentehuis is tijdens de oorlog naast broodbakkerij, winkel, concert- en vergaderzaal. Tijdens de Eerste Wereldoorlog is Carolus-Ludovicus Balloey burgemeester. Hij verzet zich tegen de aanleg van de militaire begraafplaats rond de kerk. Ook na de oorlog blijft het dispuut over de begraafplaats nog vele jaren duren.

Op de Militaire begraafplaats in Oeren rusten er vele Doden uit 1917, hoewel dit voor het Belgisch Leger te velde een relatief rustige periode was. Het merendeel van deze Militaire Doden viel in Avekapelle, Oostkerke, Kaaskerke, Lampernisse, en Sint Jacobskapelle. Wat de militaire Hospitalen en Medische posten te velde betreft: deze waren te vinden in Roesbrugge, Westvleteren, Krombeke, Alveringem, Sint-Rijkers, Leisele en Izenberge. Sommigen hiervan bestonden nog in 1917. De keuze om een Belgische Militaire begraafplaats op te richten in Oeren, was wel de beste, omdat dit vroeger een gemeentelijk kerkhof was. Deze weide bedroeg 28,90 aren voor de kerk en 3,70 aren achter de kerk, en was eigendom van de kerkfabriek in Alveringem. Thans

behoort de kerk tot de kerkfabriek van Alveringem en is de begraafplaats errond staatseigendom met een erfpacht voor 100 jaar tegen een jaarlijkse vergoeding van een zeker bedrag. Reeds in 1914 werden er al acht militaire Doden begraven, die tijdens de Slag om de IJzer vielen. In het begin van de jaren 1920 lagen er nog 629 Belgen, 17 Fransen en drie Duitsers begraven. Vandaag telt het kerkhof nog 509 graven voor 508 doden. Ooit hebben er 104 heldenhuldezerkjes gestaan. Daarvan zijn er vijf bewaard gebleven.

In de jaren 1920 is het kerkhof van Oeren een populair 'bedevaartsoord'. Rouwende families komen hier afscheid nemen van hun overleden dierbaren. En ook de oorlogstoeristen vinden hun weg naar het idyllische plaatsje. Toch vloeiende er veel inkt om er een militaire begraafplaats te creëren. In een document van 15 december 1920 vraagt de Gemeente Oeren in een schrijven aan de regering:

-vraag 1: "Hoeveel jaren gij denkt voor te stellen voor het tijdelijk gebruik van het kerkhof. Zal er aan de gemeente pacht of vergoeding betaald worden?"

-vraag 2: "Wat denkt U der steenputten van de bewoners die rond het kerkhof wonen?"

Dergelijke steenputten voorzagen de bewoners van water, omdat er geen gemeenschappelijke pomp, eigendom van de gemeente bestond. Normaal mocht men geen militaire begraafplaats aanleggen in de nabijheid van woningen, hoeven of bebouwde kommen. Wat toch in Oeren is gebeurd. Dit alles verklaart wellicht waarom de toenmalige Burgemeester zich kantte tegen de aanleg van deze militaire begraafplaats, hoewel het intussen een weide was geworden.

De voorlaatste dag van 1920 ontving de gemeente Oeren een antwoord van de "Krijgsbegrafenisdienst" die zich in Brugge gevestigd had. In dat antwoord lezen we dat ze op vraag 1 geen antwoord konden geven, omdat de Belgische Staat voorgenomen had, de stoffelijke resten terug te geven aan de families die dit wensten. Zo kon door die schikking het aantal graven op het kerkhof merkkelijk verminderd worden. En in dit geval zou "het kerkhof weggelaten worden en den grond teruggeschonken aan de gemeente. Indien weinig families den wensch uitdrukken de doden te laten, zal de grond van het kerkhof voorlopig gebruikt worden voor maximum drie jaar, nadien voorgoed aangekocht door de Regering. Er zal vergoeding vergund worden aan de gemeente."

-Voor wat de steenputten betreft (antwoord vraag 2), rond het kerkhof: deze mogen blijven bestaan. Voor het inrichten van nieuwe dient men dit echter aan te vragen aan de gemeente. Op 19 februari 1925 komt eindelijk de bevestiging van de Belgische Staat via de "Dienst der Militaire Grafsteden in Brugge", dat een cijns-pacht gegeven zal worden aan de gemeente Oeren voor een termijn van negenennegentig jaar met ingang vanaf 1917 met volgende voorwaarden:

-1: De Belgische Staat zal een jaarlijkse pacht van 50 frank betalen vanaf 1917 aan de gemeente Oeren.

-2: Bomen en hagen moeten blijven staan

-3: Zolang het in pacht gegeven perceel waarop de kerk staat, ten dienst zal blijven van de Katholieke Godsdienst

-4: Het kerkhof (perceel 107) moet steeds gebruikt worden als Belgische Militaire begraafplaats, zoniet vervalt de pacht. Schriftelijk melden zes maand op voorhand.

-5: De Belgische Staat zal het vermogen hebben de inhoud van het kerkhof te veranderen

-6: De toegang tot de kerk moet door de gemeente Oeren verzekerd worden, waarvan akte opgemaakt in Oeren op 15 december 1924

In 1925 werd werk gemaakt van het plaatsen van een omheiningmuur met traliwerk. Eveneens werd vanaf datzelfde jaar overgegaan tot het vervangen van de verschillende grafmonumenten

door Belgische grafstenen. Vooraf werden de betrokken families door de bevoegde overheid ingelicht en gevraagd welke grafzerk zij wensten voor hun gesneuvelde zoon, broer of familielid. Het verhaal dat graven verdwenen of vernietigd werden op de militaire begraafplaatsen zonder toelating van de betrokken familieleden is puur verzinsel. Een document van 20 februari 1939 leert ons dat de voormalige parochiekerk in Oeren om reden van haar artistieke, oudheidkundige en historische waarde geklasseerd werd overeenkomstig de wet van 7 augustus 1931. Zowel in 1946 en als in 1951 vroeg het Ministerie van Binnenlandse Zaken een schuldvordering voor de huur van de Belgische Militaire Begraafplaats in Oeren. Eveneens vroegen ze het kadastraal inkomen te nemen, verhoogd met 100 %. Sinds 15 december 1920 was er sprake van de pacht van deze militaire begraafplaats. Zo geldt dit eveneens voor andere Belgische Militaire begraafplaatsen. Op 21 september laatstleden werden de Militaire begraafplaatsen in de Westhoek door de UNESCO erkend als werelderfgoed. Zo ook deze begraafplaats.

-De Onderluitenant en het lege graf: een onwaarschijnlijke geschiedenis!!!

Zoals reeds geschreven rusten er vandaag 508 Doden op deze Militaire Begraafplaats terwijl er... 509 Graven staan. Hoe is dat nu mogelijk? En wie rustte er voordien in het bewuste, nu lege, graf?

-Gaston Auguste Jean Marie Getteman was een, van oorsprong, Gentenaar, waar hij als zoon van Auguste Alphonse en Ernestine Isabelle Marie Henriëtte Van Trier op de derde dag van het Nieuwe Jaar 1888 werd geboren. Eénmaal gehuwd met Hermania Leopoldine Delhaye woonde hij in Ukkel Tijdens de Slag aan de IJzer wordt hij door een obusscherf getroffen en wordt met een borstwonde geëvacueerd naar de 1° Sectie Hospitalisering, dat ingericht is in het huis van handelaar Benoni Blomme langs de Lovaart in Fortem (Alveringem). Hij overlijdt daar op 26 oktober 1914.

Hij wordt oorspronkelijk begraven op het kerkhof van Alveringem, ten zuiden van de kerk, grafnummer 36, en in 1922 herbegraven op de Belgische militaire begraafplaats van Oeren.

Het stoffelijk overschot van Gaston Getteman ligt niet meer onder het grafsteen. Het slachtoffer is op 27 december 1956 (!) ontgraven en overgebracht naar de familiegrafkelder in Maffle, nu een deelgemeente van de Henegouwse stad Ath.

Toch lag dit niet in de (oorspronkelijke bedoeling van zijn weduwe. Wellicht lag het in haar bedoeling dat ze op termijn ging wegtrekken uit Ath. Door allerlei omstandigheden, ons onbekend, is dit niet doorgegaan. Toch zal ze na 34 jaar (!) op haar beslissing terugkomen en een aanvraag tot ontgraving van het stoffelijk overschot van haar echtgenoot richten tot de Dienst der Oorlogsgraven om deze te laten bijzetten in het familiegraf op de begraafplaats in Maffle-bij-Ath. Dit is op zijn minst zeer opmerkelijk, gezien de procedure bij de Dienst Oorlogsgraven er één is van "Eénmaal beslist = voorgoed beslist".

Wellicht heeft de Weduwe voldoende haar wens geargumenteed en zullen ongetwijfeld ook gewezen strijdmakkers van hem en ook het gemeentebestuur hiervoor gepleit hebben. Wat er ook van zij: er werd van de procedure afgeweken en vandaag rusten de echtelingen nu voor eeuwig naast elkaar op de begraafplaats in Maffle. Het graf in Oeren werd niet verwijderd, maar blijft vandaag als een stille getuige in het groene vlakke land, op deze stille plek, waar de zachte wind zorgt voor het ruisen van de omringende bomen die zich mengen met het lied der vogels, terwijl de dwarelende rozenblaadjes er de graven van de 508 Belgische Gesneuvelde Militairen zachtjes en troostend toedekt.

"Semper Fidelis"

Pierre Pype, vrijwilliger in 1914 en overlevende, bezocht tot aan zijn dood ieder jaar Trouw zijn Strijdmakkers, begraven op een militaire begraafplaats. Zo ook in Oeren. De diepe ontroering van deze oude Frontsoldaat sprak er telkens boekdelen, zoals hier blijkt uit deze foto.

(Wordt vervolgd)

"Eén van 't Bos van Houthulst"

